

PROGLAS Inicijative „Preuzmite odgovornost za ubojstva žena“

Danas smo ovdje kako bismo odale počast ženama koje su ubili njihovi partneri, supružnici i bliski članovi obitelji, te kako bismo ukazale na propuste institucija koje svojim neadekvatnim reakcijama postaju suodgovorne za ova ubojstva. Tu smo i kako bismo pozvale na odgovornost cijelo društvo koje ignoriranjem problema i prešutnim odobravanjem omogućava ubojstva žena. Tu smo i zbog žena čija imena ne znamo, čija su ubojstva zataškana i neprocesuirana.

Samo u posljednjih mjesec dana ove godine dogodila su se četiri ubojstva žena koja su počinili njihovi partneri, supruzi, sinovi i očevi. U nešto više od godinu dana 16 je žena ubijeno od strane muškaraca s kojima su bile u obiteljskoj ili partnerskoj vezi. Ubijene su žene svih generacija. Iako su, kao mnogo puta do sada, počinitelji bili prijavljivani i procesuirani nasilnici, ubojstva žena nisu spriječena, a institucije su reagirale tek nakon što je bilo prekasno.

Prema službenim podacima policije, u Hrvatskoj svakih 28 dana jednu ženu ubije njezin sadašnji ili bivši partner. Više od 30 žena svakog dana trpi fizičko nasilje od strane sadašnjeg ili bivšeg supružnika. Svakih 11 dana, jedna žena prijavi silovanje koje je počinio njezin partner ili suprug.

2014. u Hrvatskoj 13 žena ubio je sadašnji ili bivši partner. Još njih 338 zadobilo je tjelesne ozljede ili teške tjelesne ozljede, policiji su prijavljene 14.784 osobe. Muškarci kao počinitelji su činili 78 posto.

Od 2003. godine kada je donesen Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, svake godine prijavljeno je između **11 500** i **17 500** počinitelja, a broj žrtava takvih djela kreće se između **14 500** i **22 200**, od čega su žene žrtve u 70 posto slučajeva. Službeni podaci policije pokazuju da je svake godine prijavljeno između **1400** i gotovo **2000** kaznenih djela, od čega su žene žrtve u 75 posto do 80 posto slučajeva

Obiteljsko i seksualno nasilje dva su osnovna oblika rodno uvjetovanog nasilja. U više od 90 posto slučajeva žrtve su žene, što potvrđuju i službeni podaci Ministarstva unutarnjih poslova

Izvjestaji pokazuju i kako je iz godine u godinu nasilje sve brutalnije i okrutnije.

Propusti nadležnih institucija, nepostojanje adekvatnog odgovora i strategije prevencije ovog društvenog problema imaju za izravnu posljedicu ubojstva žena. Nasilno prekinuti životi krajnji su ishod neodgovornosti i nemara institucija, ali i čitavog društva. Sustav i institucije, kojima je posao štititi svoje građanke i biti im na usluzi u borbi protiv zločina i zaštititi njihovih ljudskih prava, prebacuju odgovornost na žrtve i otežavaju im izlazak iz kruga nasilja.

Zakoni se ne provode, a odgovorni ignoriraju problem.
Za žene - ovo nipošto nije pravna i sigurna država.

Policija je najčešće prvi kontakt žrtve s institucijama i premda je u njezinoj nadležnosti da odredi primarnog agresora na licu mjesta, prosljeđuje i nasilnika i žrtvu u ruke sudaca koji su prema nasilnicima blagi – daju im premale novčane i prekratke zatvorske kazne, ne izdaju potrebne zaštitne mjere ili ih neadekvatno primjenjuju. S druge strane, žene koje su preživjele

nasilje tretirane su neprimjereno, suočene s nepovjerenjem, nepoštovanjem, zastrašivanjem i dodatno su traumatizirane. Takve „kazne“ i postupanje ne samo što direktno ugrožavaju život žena, već šalju i poruku kako nasilje protiv žena nije ozbiljan zločin. Žena koja je prijavila nasilje s pravom shvaća da nije zaštićena, da se zlostavljač brzo vraća kući, još agresivniji i spreman da ubije.

Pomoć žrtvi nasilja ne smije biti prepuštena proizvoljnim interpretacijama pojedinih policajaca i sudaca. S obzirom na ubojstva žena, nasilje i brutalnost i s obzirom na sve teškoće u pokretanju i tijeku kaznenog postupka protiv zločina obiteljskog nasilja – nije odgovorno iznositi tvrdnje o smanjenom broju kaznenih prijava. Taj smanjeni broj može biti rezultat neprijavlivanja zbog straha od negativnih iskustava i opravdanog nepovjerenja u sustav, koji je žene koje su preživjele nasilje iznevjerio već previše puta.

Sustav neadekvatnom reakcijom podržava nasilnika, a ne ženu koja proživljava nasilje.

Stoga - zahtijevamo:

*** poboljšanje i provođenje zakona i procedura kojima se štiti žrtva, a ne nasilnik.**

***hitnu ratifikaciju Istanbulske konvencije koja obavezuje institucije države na maksimalan napor u zaštiti žena od obiteljskog, partnerskog i svakog drugog nasilja. Pitamo vlast: zašto niste ratificirali konvenciju? Zahtijevamo hitnu ratifikaciju.**

*** pitamo institucije - što je s novim Zakonom o zaštiti od nasilja u obitelji koji je trebao stupiti na snagu 1. siječnja ove godine?**

*** zahtijevamo hitno stupanje na snagu ovog zakona i svih njegovih mjera i obveza nadležnih u pružanju zaštite ženama žrtvama nasilja, u skladu s potrebama žrtve.**

Imamo pravo na institucije koje su educirane, kompetentne i osviještene u svom radu i koje mare za svoje građanke i građane.

Zalažemo se za uvođenje građanskog odgoja i odgoja za nenasilje koji će promicati ustavnu vrijednost ravnopravnosti svih građanki i građana, kao jedini lijek za oporavak i stvaranje zdravog društva.

Pozivamo vas na svjestan, odgovoran i ustrajan rad na tome da svi zajedno prekinemo transpovijesni niz ubojstava žena zato što su žene i zato što društva ne kažnjavaju, dopuštaju i potiču takvo nasilje.

Ove zahtjeve smatramo neophodnim, realnim i obvezujućim za sve strukture vlasti.

Još jednom - pozivamo cijelo društvo, a posebno one koji kroje i provode zakone i obvezuje ih najveći stupanj odgovornosti –

PREUZMITE ODGOVORNOST ZA UBOJSTVA ŽENA!